

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

Land- en Tuinbouworganisatie Nederland
Postbus 29773
2502 LT DEN HAAG

LTO Nederland	
Datum	7/10/11
Per code	
Doc. nr.	
Afhand.	Heijmans /
Afh. term.	Va. Vennum
Kopie tk	

Agroketens en Visserij

Prins Clauslaan 8
2595 AJ DEN HAAG
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
www.rijksoverheid.nl/eleni

Contactpersoon

Drs. P.J.A. Soons
Senior beleidsmedewerker

T 070 3784648

Onze referentie
232886

Datum - 6 OKT. 2011
Betreft Verzoeken LTO engerlingen e.a.

Geachte heer Maat,

In uw brief van 15 augustus 2011, nr. AJM/2011/ABG/002037, vraagt u mee te werken aan een oplossing voor een drietal knelpunten.

Als eerste noemt u de schade die engerlingen veroorzaken aan de graszode van grasland gelegen in het oostelijk deel van Nederland. Als oplossing voor dit probleem vraagt u voor betrokken ondernemers vrijstelling te verlenen van de regels voor het vernietigen van de graszode. Aan deze wens ben ik inmiddels tegemoet gekomen.

Als tweede knelpunt noemt u de regels die gelden voor de teelt van een vanggewas na de teelt van maïs op zand- en lössgronden. Die zouden een belemmering vormen voor een vervolgteelt van vooral bollen. Als oplossing stelt u voor toe te staan dat het vanggewas later wordt ingezaaid, opdat voorafgaand nog grondontsmetting kan plaatsvinden.

Zoals u bekend blijven na de teelt van maïs relatief veel mineralen in de bodem achter en heeft de teelt van een vanggewas tot doel die mineralen met een vanggewas vast te leggen zodat die niet uitspoelen. Mits het vanggewas tijdig wordt ingezaaid, is dit een maatregel die belangrijk kan bijdragen aan de verbetering van de grondwaterkwaliteit in betreffende gebieden, een doelstelling waartoe wij ons in het vierde actieprogramma hebben verplicht.

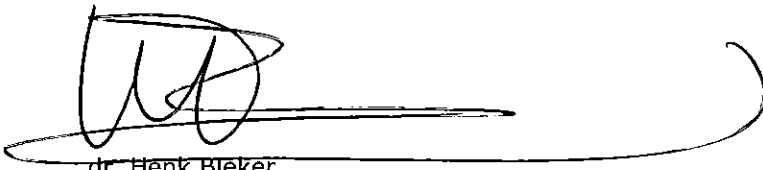
Gezien het late tijdstip waarop maïs wordt geoogst, betekent het gevraagde uitstel dat het vanggewas pas in november kan worden ingezaaid. Dat is te laat om nog effectief te zijn. Te meer daar het hier ook niet een nieuw feit of inzicht betreft, zie ik geen mogelijkheden deze uitzondering op het vierde actieprogramma succesvol bij de Europese Commissie te verdedigen. Ik zie daarom geen mogelijkheden om aan uw verzoek tegemoet te komen. Voor zover het verzoek gericht is op een algehele vrijstelling van de verplichting ten behoeve van de bollenteelt biedt het traject van het vijfde actieprogramma de mogelijkheid een onderbouwd voorstel in discussie te brengen.

Het derde probleem in uw brief betreft de spruitenteelt. U wijst er op dat hevige regenval er toe heeft geleid dat bij een aantal telers stikstof door denitrificatie is verloren gegaan en dat met name bij late rassen een tekort zal ontstaan. Als oplossing stelt u voor een extra gift boven de norm toe te staan aan telers die aan bepaalde door u genoemde voorwaarden voldoen. Ik heb u ter onderbouwing van uw verzoek in de gelegenheid gesteld nadere gegevens te overleggen. Wat ik daartoe heb ontvangen acht ik onvoldoende om de gevraagde voorziening te kunnen ondersteunen. Ik zie daarom geen mogelijkheden om aan uw verzoek tegemoet te komen.

Agroketens en Visserij

Onze referentie
232886

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'H' and 'B' followed by a long horizontal line that curves upwards at the end.

dr. Henk Bleker

Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

De staatssecretaris van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie
de heer Dr. H. Bleker
Postbus 20101
2500 EC 'S-GRAVENHAGE

Land- en Tuinbouworganisatie Nederland
Postbus 29773, 2502 LT Den Haag
Bezoekadres : Bezuidenhoutseweg 225
2504 AL Den Haag
Bankrekening : 35.76.06.760
Telefoon : 070-3382700
Fax : 070-3382710
E-mail : secretariaat@lto.nl

Datum : 15 augustus 2011
Ons kenmerk : AJM\2011\ ABG\002037
Onderwerp : Verzoek ontheffing scheurverbod grasland en extra stikstofgift spruitkoolpercelen
Informatie : drs. M. Heijmans (06 - 2121 2406)
dr. ir. J. H. van Wenum (06 - 51614891)

Geachte heer Bleker,

Graag wil LTO Nederland drie actuele knelpunten op het gebied van landbouw en mest- en milieuwetgeving onder uw aandacht brengen en u verzoeken mee te werken aan het vinden van een oplossing.

Scheuren grasland vanwege engerlingen

Jaarlijks worden enkele regio's in Nederland (met name in Oost-Nederland: Twente, Salland, de Achterhoek) in meer of mindere mate getroffen door aantasting van grasland door engerlingen. De schade treedt vooral op aan het eind van de zomer op de wat lichtere zandgronden. In 2005 en 2009 was er sprake van veel schade, maar ook dit jaar slaat de engerling weer fors toe. Volgens eerste inschattingen van LTO-afdelingen, loonwerkers en adviseurs van (veevoer)coöperaties is ruwweg 500 hectare zwaar aangetast.

Landelijk is het probleem beperkt, echter regionaal en op bedrijfsniveau kan er sprake zijn van zeer forse schade.

Engerlingen vreten de wortels van de graszode af die hierdoor los komen te liggen en afsterven. Bemesting van grasland is niet meer mogelijk en er ontstaat secundaire schade door vogels die engerlingen zoeken. Engerlingen zijn de larven van de mei-, juni- en rozekever en worden actief bij een bodemtemperatuur hoger dan 14 graden Celsius. Schade door de engerlingen treedt in augustus en september op als de jonge larven actief zijn en zich moeten voeden. Van eind oktober (afhankelijk van de temperatuur) tot juni verkeren de larven in rust, waarna in juni en juli vervolgens de vlucht van de kevers plaatsvindt.

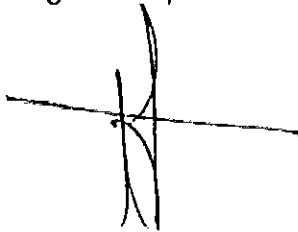
Voor de bestrijding van engerlingen zijn geen chemische gewasbeschermingsmiddelen toegelaten. Bestrijding van de kevers is geen alternatief omdat deze overleven op eiken en beuken. In theorie zou de voedingsbron verwijderd kunnen worden, dit zou echter grootschalige bomenkap betekenen. De enige effectieve maatregel is het scheuren en opnieuw inzaaien van grasland. Door een combinatie van het vernietigen van de graslandzode en enkele cultivatorbewerkingen verhongert de engerling en wordt de levenscyclus doorbroken. Het bestrijden van de engerling in het voorjaar, wanneer het

LTO Nederland stelt daarom voor om voor getroffen spruitenpercelen in Nederland (maximaal enkele honderden hectares) een extra N-gift van 70 kg per hectare te geven. Betreffende bedrijven dienen wel te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Minimaal eenmaal meer dan 40 mm neerslag per 24 uur in de periode 1 juli-15 augustus (te vinden via: http://www.knmi.nl/klimatologie/geografische_overzichten/archief.cgi)
- Beoordeling en bemestingsadvies benodigde extra gift door onafhankelijke deskundige.

Vanzelfsprekend is LTO Nederland bereid tot een toelichting. Wij willen u vragen om ons verzoek snel in behandeling te nemen.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, consisting of a horizontal line intersected by a vertical line, with a large, stylized flourish extending upwards and to the right.

A.J. Maat
Algemeen voorzitter